

עין משפט
גור מצוה

כ א ב מ"י פיג מהלסת
נחלת מקדש הלכה ו' ו'
והלכה ד'
כא ג מ"י פ"ו מהלסת
מתין הלכה ו' פמג
כב ד מ"י פ"ה מהלסת
דולח הלכה ה' פמג
שפון ע"ה
כג ה מ"י פ"ה ה' ג'
כד ו מ"י פ"ה ג' ו' עין
כ"ח מ"י פ"ה ג' ו' עין
כה ז מ"י פ"ה ה' ה'
כו ח מ"י פ"ה ה' ה' הלכה
טו
כז ט מ"י פ"ה ה' ה' הלכה
טז
כח י מ"י פ"ה ה' ה' הלכה
טז
כט י"א מ"י פ"ה ה' ה' הלכה
טז
מגדלין הלכה י'
פמג לארץ קט'

ח:

ממא יהיה כפ"ב מקוב. קשה לישמוק מאשר ומיהיה ויש לומר
לאשר אורמיה דקרא הוא: דלמא חרישת העומר
דמצוה ואמר רחמנא תשובה. קת קשה לישמוק מניה דמשנות
ומיהיה חתי לן דהא למישרי מלרבינן קרא וי"ל דהא לא חייש
רן לסמור דרשא דלאשמעין מה
חריש רשות ומעשה נהלא נאמר דלאח
לדרשא אחרינא: אינו צ"ל חריש
וקציר ש"ל שביעית כו'. מימה דכשלמח
קציר כתיב נהלא ענינא את ספיה
דקרא לא תקצור אבל חרישה לא
כתיב כלל התם וכי"ל דילפינן מקראי
דכתיבי כל שאר עבודות קרקע הא
איכא מ"ד פ"ק דמו"ק (דף ג')
דקרא אהנן דכתיבי נהלא מיחייב
אכל אינן לא וחרישה גופה ממעט
התם דמקאמר החורש שבשיעית אינו
לוקח (ו) וי"ל דכיון דקסבר דקציר אמי
לחופסת חריש נמי אהא לתוספת:
והא אמרת יצא האב המכה בנו.
קשה (ס) [לר"י] דהיינו דוקא
כשמייסרו ומכהו כחומתו אכל אס
הנך ציער והורגו כשוגג למה לא
יגלה וי"ל דמשמע ליה דמייירי בכל
ענין אף אס מכהו לייסרו דאס לא
כן אמאי נקט עפי נן מאלס אחר:
אלמלא

אלו הן הגולין פרק שני מכות

לרכוס עובל יוס. שאס נכנס למקדש ענוש כרת: לרכוס מחוסר
כיפורים. מאותן טומאות הלכות קרבן וטבל והעריב שמשו ולא
הינא כפרתו ונכנס למקדש חייב. וארבע טומאות הן הטעונות
קרבן הזב והזבה והיוולדת והמזרע: מעוד קאמינא. עוד טומאתו

נו. עוד וי"ל קרא יתירא לדרשא הוא:
איכא דמתייב לה. להא דל"ל הוא
מרכיב לרכא והא דלאתיבה רכינא
אהא: אין ל"ל חריש וקציר של
שביעית כו'. דעל כרחק שבשיעית
דשמיעיה הכתוב מדבר דלי כדכתיב
דליוס השביעי קאי מאי שגא חריש
וקציר דנקט אלח ה"ק שגמ ימיס
מעבוד ושביעית משנות הששה
שמה עובד כתיב חריש וקציר
משנות(ס): הנכנס לשביעית. (ו) וחריש
של שביעית שגא יתרוש בששית
חרישה המועלת לשביעית: וקציר
של שביעית הוילא למלאי שביעית.
שאס הכיאה שליש שבשיעית מלא
היא ראויה לקצור ואס קצרה בשמינית
לר"י נהנוס בה קדושת שביעית: רבי
ישמעאל אומר מה חריש רשות כו'.
ובשנת קאי ולהכי נקט חריש וקציר
לומר לך מה חריש שאני אומר
לך בשנת חריש של רשות הוא שאין
לנו חריש של מזהו אף קציר איני
אומר לך אלא של רשות יאל קציר
העומר: אס מלא חרוש אינו לר"י
לחרוש. אבל קציר אפילו מלא קצור
מזהו לקצור לשמה דכתיב וי"ל וקצור
והבאתם את עומר: לאו מילתא היא
דאמרי. שהיה לי להשיבו משנה
נחת דקרא לאו במזהו אייירי:
מאי טעמא קציר דומיא דחריש.
מה חריש בכל מקום מלא חרוש אין
מזהו לחרוש אף קציר כתיב עסקי'
שאס מלא קצור אין מזהו לקצור יאל
קציר העומר שאפילו מלא קצור מזהו
לקצור: ואי ס"ד מזהו. נקציר של
מזהו מלא קצור אינו קוצר מתיבה
היא זו: **מתני'** ע"י ה"ן. אס
הרגו לבנו בשוגג: חון מגר טושב.
שאין ישראל גולה על ידו: (ו) הכל
גולין. מפרש בגמרא לאחרינן מאי:
בב' בשוליא דנגרי. נלימוד חריש
עניס שאינו מלמדו תורה אלא אומנות.
שוליא וייג"ד ריטו: מיוספיה הוא.
ואף זו מזהו על האל ללמדו דילפינן
לה מקרא פירק קמח דקדושין
(דף ל'): דכתיב [קחלת ט] ראה חייס עס
אשה אשר אהבת הקיס אומנות שהוא
חיותו לאשה כסס שאינו חייב להשיאו

מסורת הש"ס

(א) מ"ד מה" (ב) ג' ר"י פ"ה
נר"י ר"י (ג) שביעית פ"ה
מ"ד מ"י ג' ו' ר"י (ד)
(ד) שבת ס"ג (ה) ר"י פ"ה
מ"ו (ו) וכלל הששה ג"ר
ח"ו (ז) וכלל הששה ג"ר
(ח) וכלל הששה ג"ר
(ט) וכלל הששה ג"ר
(י) וכלל הששה ג"ר
(יא) וכלל הששה ג"ר
(יב) וכלל הששה ג"ר
(יג) וכלל הששה ג"ר
(יד) וכלל הששה ג"ר
(טו) וכלל הששה ג"ר
(טז) וכלל הששה ג"ר
(יז) וכלל הששה ג"ר
(יח) וכלל הששה ג"ר
(יט) וכלל הששה ג"ר
(כ) וכלל הששה ג"ר
(כא) וכלל הששה ג"ר
(כב) וכלל הששה ג"ר
(כג) וכלל הששה ג"ר
(כד) וכלל הששה ג"ר
(כה) וכלל הששה ג"ר
(כו) וכלל הששה ג"ר
(כז) וכלל הששה ג"ר
(כח) וכלל הששה ג"ר
(כט) וכלל הששה ג"ר
(ל) וכלל הששה ג"ר
(לא) וכלל הששה ג"ר
(לב) וכלל הששה ג"ר
(לג) וכלל הששה ג"ר
(לד) וכלל הששה ג"ר
(לה) וכלל הששה ג"ר
(לו) וכלל הששה ג"ר
(לז) וכלל הששה ג"ר
(לח) וכלל הששה ג"ר
(לט) וכלל הששה ג"ר
(לך) וכלל הששה ג"ר
(לךא) וכלל הששה ג"ר
(לךב) וכלל הששה ג"ר
(לךג) וכלל הששה ג"ר
(לךד) וכלל הששה ג"ר
(לכה) וכלל הששה ג"ר
(לכו) וכלל הששה ג"ר
(לכז) וכלל הששה ג"ר
(לכח) וכלל הששה ג"ר
(לכט) וכלל הששה ג"ר
(לד) וכלל הששה ג"ר
(לדא) וכלל הששה ג"ר
(לדב) וכלל הששה ג"ר
(לדג) וכלל הששה ג"ר
(לדד) וכלל הששה ג"ר
(לדה) וכלל הששה ג"ר
(לדו) וכלל הששה ג"ר
(לדז) וכלל הששה ג"ר
(לדח) וכלל הששה ג"ר
(לדט) וכלל הששה ג"ר
(לדכ) וכלל הששה ג"ר
(לדכא) וכלל הששה ג"ר
(לדכב) וכלל הששה ג"ר
(לדכג) וכלל הששה ג"ר
(לדכד) וכלל הששה ג"ר
(לדכה) וכלל הששה ג"ר
(לדכו) וכלל הששה ג"ר
(לדכז) וכלל הששה ג"ר
(לדכח) וכלל הששה ג"ר
(לדכט) וכלל הששה ג"ר
(לדכ) וכלל הששה ג"ר
(לדכא) וכלל הששה ג"ר
(לדכב) וכלל הששה ג"ר
(לדכג) וכלל הששה ג"ר
(לדכד) וכלל הששה ג"ר
(לדכה) וכלל הששה ג"ר
(לדכו) וכלל הששה ג"ר
(לדכז) וכלל הששה ג"ר
(לדכח) וכלל הששה ג"ר
(לדכט) וכלל הששה ג"ר

הגרות הב"ח

(א) ג' לא מלא מלא ה"ל
דלמחר מ"ש קציר ו"י
אף קציר נמי מצא קצור
אינו קצור יצא קציר
העומר שאפי' מצא
קצור מצוה לקצור
ולחברא ו"י מ"ד מזה
מלא קצור אינו קצור מזה
מלא: (ב) ר"י ד"ה אין
מלא: (ג) ר"י ד"ה אין
מלא: (ד) ר"י ד"ה אין
מלא: (ה) ר"י ד"ה אין
מלא: (ו) ר"י ד"ה אין
מלא: (ז) ר"י ד"ה אין
מלא: (ח) ר"י ד"ה אין
מלא: (ט) ר"י ד"ה אין
מלא: (י) ר"י ד"ה אין
מלא: (יא) ר"י ד"ה אין
מלא: (יב) ר"י ד"ה אין
מלא: (יג) ר"י ד"ה אין
מלא: (יד) ר"י ד"ה אין
מלא: (טו) ר"י ד"ה אין
מלא: (טז) ר"י ד"ה אין
מלא: (יז) ר"י ד"ה אין
מלא: (יח) ר"י ד"ה אין
מלא: (יט) ר"י ד"ה אין
מלא: (כ) ר"י ד"ה אין
מלא: (כא) ר"י ד"ה אין
מלא: (כב) ר"י ד"ה אין
מלא: (כג) ר"י ד"ה אין
מלא: (כד) ר"י ד"ה אין
מלא: (כה) ר"י ד"ה אין
מלא: (כו) ר"י ד"ה אין
מלא: (כז) ר"י ד"ה אין
מלא: (כח) ר"י ד"ה אין
מלא: (כט) ר"י ד"ה אין
מלא: (ל) ר"י ד"ה אין
מלא: (לא) ר"י ד"ה אין
מלא: (לב) ר"י ד"ה אין
מלא: (לג) ר"י ד"ה אין
מלא: (לד) ר"י ד"ה אין
מלא: (לה) ר"י ד"ה אין
מלא: (לו) ר"י ד"ה אין
מלא: (לז) ר"י ד"ה אין
מלא: (לח) ר"י ד"ה אין
מלא: (לט) ר"י ד"ה אין
מלא: (לך) ר"י ד"ה אין
מלא: (לךא) ר"י ד"ה אין
מלא: (לךב) ר"י ד"ה אין
מלא: (לךג) ר"י ד"ה אין
מלא: (לךד) ר"י ד"ה אין
מלא: (לכה) ר"י ד"ה אין
מלא: (לכו) ר"י ד"ה אין
מלא: (לכז) ר"י ד"ה אין
מלא: (לכח) ר"י ד"ה אין
מלא: (לכט) ר"י ד"ה אין
מלא: (לד) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדא) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדב) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדג) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדד) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדה) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדו) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדז) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדח) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדט) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכ) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכא) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכב) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכג) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכד) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכה) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכו) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכז) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכח) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכט) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכ) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכא) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכב) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכג) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכד) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכה) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכו) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכז) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכח) ר"י ד"ה אין
מלא: (לדכט) ר"י ד"ה אין

הגרות הגר"א

[א] בשבטה וגר מושב
גולה ע"י גר מושב כ"ל
[ב] וכן הוא לקמן ע"י א'
וכינסתו:

לענין רש"י

וייגרירי וייגרירי וייגרירי
שוליא.

רבינו הגנאל

עוד לרבינו למה סוהו.
טמא יהיה לרבות טבול
יוס. טומאתו בו לרבות
מחוסר כפורים. איכא
דמתייב לה להא דאמר
ליה ההוא מרכיב ליה רבא
ויטיירא רשני ליה רבא
אתא בחריש ובקציר
תשבוטו ר' עקיבא אומר
אין צ"ל חריש של
שביעית וקציר של
שביעית כו' ופשוטה ה"ל:
האב גולה על ידי הבן.
כלומר אם הכה האב
את בנו והרגו הרי זה
גולה ואוקמה שלא הכהו
ללמדו תורה ולא מוסר
אלא הכהו ללמדו אומנות
והוא דידע אומנות אחרת
דכיון דאית ליה אומנות
אחרת אית ליה חיותא
נמצא האב כהונו שלא

כשה כדכתיב [וימיה טו] וקחו לבניכם נשים כן חייב ללמדו אומנות: **מכה נפש.** גבי הורג כשגגה כתיב לנפש
למכה אביו. שלא חייב גלות אלא למי שהכאתו מליה כנפש שאינו חייב עליו אלא אס כן הרגו יאל מכה אביו שהוא חייב עליו מיתה
כחבורה בעלמא וקא ס"ד דממעט ליה מגלות אפילו הרגו: **לרכן שמעון דאמר.** כשהרגין כפ' ד' מיתות (דף מט): חנק חמור מסייף
ולדידיה ההורג את אביו כחנק דמתן (שס דף פא). מי שנחמייב ד' מיתות כ"ד יודין כחמורה וההורג אביו חייב שתי מיתות שהעשה
הורה כדכתיב וכן הנחמין הן והמכה נפש אביו כשהרגין וכן יש חבורת אביו ולר"ש דאמר חנק חמור אס מיתה איהו זה מוד
כיהו כחנק ועכשיו שהוא שוגג לא נמנה שגגתו לכפרה כגלות אס נמנה מורה כפרה לשגגת סייף חנק חמור אס מיתה איהו זה מוד
כפרה לשגגת חנק: **ולרכינן דאמרי סייף חמור מחנק הורג אביו שגגת סייף הוא.** שהרי אילו מוד היה יודין כחמורה שהיא
סייף ושגגת סייף נמנה לכפרה כגלות: **רבא אמר.** כרייתא נמי רכנין וההורג את אביו נמי גולה דשגגת סייף היא והא דקתני פרט
למכה אביו בלא להורגו קא ממעט אלא בעושה בו חמורה כשגגת: **לוקא דלטייה.** ואמרין [בשבוטות] (דף לה). המקלל את
חבירו עונב בלא מעשה ואמאי כמה הך המקלל דיין ונשיא (פסחין דף טו). **הסעיד** כו'. שהוא חייב מלקות: **שאין**

ברשות לסייך גולה אבל המכור ללמדו תורה או מוסר אינו גולה. רמין ברייתא דקתני בן המכה אביו אינו גולה.
כלומר לא סגי ליה בגלות. אמתי' דקתני הבן גולה ע"י האב. ופריך רב כהנא ברייתא ר' שמעון מתני' לרכינן ופשוטה
היא. ורבא אמר כשהרגו הבן לאביו וברי הכל ובריתא שישעיהו בו חבורה ולא הרגו והכי קתני כמה שפס פרט
למכה אביו כשגגת ועשה בו חבורה שאינו גולה מ"ס דסד"א כיון שחבן עושה חבורה באביו כמורד אביו חייב שפס הרגו
נחרב כשגגת נמי כיון שישעיהו בו חבורה ליגלי קמ"ל דלא: **ישאל** כלומר לא חייב שישאל ישראל גולה.
וישראל גולה על ידיהן לאיתו עבר וכתיב גולה ע"י ישראל אם הרגו ואם קללו לוקח מרכיב נשיא בעמך לא תאור. ישראל גולה ע"י עבר וכתיב אם הרגו ואם דברו הבאה

מה חריש רשות כו'. ולא דבר הכתוב אלא לענין שנת. כדכתיב כיה ויבוס השביעי משנות, נחרס ונקציר משנות. נא ללמדו
מה חריש אין לך חריש של מזה. ואפילו לרוב עומר ופמי הלחם, שהרי אס מלא חריש אינו חרוש, ואינו אומר לך בשנת,
אף קציר שאני אומר לך. יצא קציר העומר שהוא מצוה. שאפילו מלא קצור מזהו לקצור (שם)
דכתיב קציריה לשמה (מו"ק ד', ט) שן ללמדו מלאן עושה את השבת (ו"ה ט).